

Pedagogiek-Limburg

Handreikingen & Reflectie

“Rapporteren”

Vincent Mulders

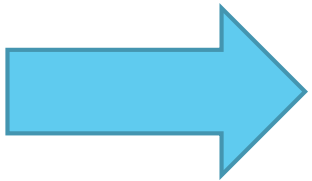
Introductie:

Concreet en duidelijk

Casus: Sharon (15 jaar) verzuimt veel van school
Vraag: Hoeveel lesuren per maand verzuimt ze?
Alternatief: Neem verzuimrooster over

Casus: Er is sprake van huiselijk geweld in de thuissituatie
Vraag: Hoe vaak? Wanneer? Wie doet wat? Waar vindt het plaats? Wat is de reactie van ander? Wat ging er aan vooraf? Verslechtert of verbetert de situatie? Hoe wordt huiselijk geweld beleefd?
→ roept meer vragen op

Introductie: Concreet en duidelijk

Trechteren van Groot naar Klein

Blijf jezelf dwingen om te concretiseren

Doorvragen totdat er geen ruimte is voor een andere interpretatie

Hoofd- en bijzaken

Wat is de kern????

Opdracht:

Onderstreep alle belangrijke, essentiële informatie in de rapportage

Feiten, meningen en interpretaties

- Bronvermelding (bijvoorbeeld: bij DSM-classificatie)
- Vermeld wie wat vindt (bijvoorbeeld: “volgens vader.....”, “Moeder vindt dat....” (extra alertheid bij hoog-conflict-situaties)
- Ben alert op verpakte feiten of meningen (bijvoorbeeld: “Jeroen is beleefd”, “Mohammed draagt schone kleren” of “Er is sprake van parentificatie”)
- Wees terughoudend met woorden als: “niet” of “nooit”
- Alternatief: “onvoldoende”, “het lijkt...”, “de indruk wordt gewekt dat....”
- Accordeer de informatie van derden
- Werk met citaten of verwijs naar bijlagen
- Wees alert op schending AVG (bijvoorbeeld: “Moeder is gediagnostiseerd met een borderline-persoonlijkheidsstoornis” of “Vader zit in detentie in verband met een rofoverval”) → Alle informatie moet herleidbaar zijn op de kindontwikkeling
- Check schijn van partijdigheid bij hoog-conflictsituaties

Feiten, meningen en interpretaties

- OPDRACHT: reflecteer op je eigen rapportage en markeer de feiten (geel) en meningen/interpretaties (groen) + bron helder + citaten

Ontwikkelingsbedreiging

Teken de ontwikkelingsbedreiging

De andere deelnemers raden welke ontwikkelingsbedreiging het is

Discussie Ontwikkelingstaken

Wat vinden jullie van het doel: “De jeugdige komt toe aan zijn ontwikkelingstaken???”

Beschrijf concreet wat je bedoelt (voorkeur met onderbouwing vanuit de literatuur) & “Klein maken”

<https://richtlijnenjeugdhulp.nl/residentiele-jeugdhulp/het-pedagogisch-leefklimaat/groei-en-ontwikkeling/>

<https://www.hanspanjaard.nl/wp-content/uploads/2015/12/ontwikkelingstaken-Spanjaard-Slot-2015.pdf>

<https://www.sdfryslan.nl/sites/default/files/inline-files/Ontwikkelingstaken%20en%20opvoedingsopgaven%20pedagogische%20visie%20Friesland.pdf>

Ontwikkelingsbedreiging

....en methodisch onderbouwd

WANNEER IS OPVOEDERSCHAP GOED GENOEG?

Werkkaart 3: gezinnen meervoudige en complexe problemen

- 1. Adequate verzorging:** de zorg voor de gezondheid en het fysieke welbevinden van de jeugdige; de ouders zorgen voor onderdak, kleding, voeding en persoonlijke spulletjes en er is een inkomen om hierin te voorzien.
- 2. Veilige fysieke directe omgeving:** de jeugdige is niet fysiek of anderszins onveilig.
- 3. Affectief klimaat:** de ouders bieden de jeugdige emotionele bescherming, steun en begrip; er is sprake van veilige hechting tussen ouder en kind en wederzijdse genegenheid.
- 4. Ondersteunende flexibele opvoedingsstructuur** bevat aspecten zoals:
  - voldoende regelmaat in het leven van alledag; - aanmoediging, stimulering en instructie; - grenzen en regels stellen en inzicht geven in het waarom hiervan; - controle uitoefenen over het gedrag van de jeugdige; - voldoende ruimte schenken aan de wensen van de jeugdige, en hem de vrijheid geven om zelf initiatief te nemen en te experimenteren, evenals de vrijheid om te onderhandelen over wat voor de jeugdige belangrijk is; - de jeugdige krijgt niet meer verantwoordelijkheid dan hij aankan, ervaart binnen die begrenzing de gevolgen van zijn gedrag, en leert zo de gevolgen in te schatten en zijn gedrag af te wegen.
- 5. Adequaat voorbeeldgedrag door ouders:** ouders laten gedrag, normen en waarden zien binnen maatschappelijk aanvaardbare grenzen.
- 6. Interesse:** ouders hebben interesse in de jeugdige, zijn leefwereld en de persoon.
- 7. Continuïteit in opvoeding en verzorging, toekomstperspectief:** de jeugdige heeft vertrouwen in de aanwezigheid van de ouders en ervaart een toekomstperspectief.
- 8. Veilige fysieke wijdere omgeving:** de buurt waarin de jeugdige opgroeit is veilig.
- 9. Respect:** behoeften, wensen, gevoelens en verlangens van de jeugdige worden serieus genomen door de omgeving.
- 10. Sociaal netwerk:** er is een sociaal netwerk waar de jeugdige en zijn familie op terug kunnen vallen.
- 11. Educatie:** de jeugdige krijgt scholing en opleiding en de gelegenheid zijn persoonlijkheid en talenten te ontplooien (bijvoorbeeld via sport of muziek).
- 12. Omgang met leeftijdgenoten:** de jeugdige heeft de mogelijkheid om te gaan met leeftijdsgenoten in gevarieerde situaties, geschikt voor zijn leeftijd.
- 13. Adequaat voorbeeldgedrag in de samenleving:** de jeugdige heeft contact met andere jeugdigen en volwassenen die een voorbeeld zijn voor huidig en toekomstig gedrag en die belangrijke normen en waarden kunnen overbrengen.
- 14. Stabiliteit in levensomstandigheden, toekomstperspectief:** veranderingen in het leven van de jeugdige komen aangekondigd en er wordt rekening met hem gehouden. Personen met wie de jeugdige zich identificeert en die ondersteuning bieden zijn continu beschikbaar.

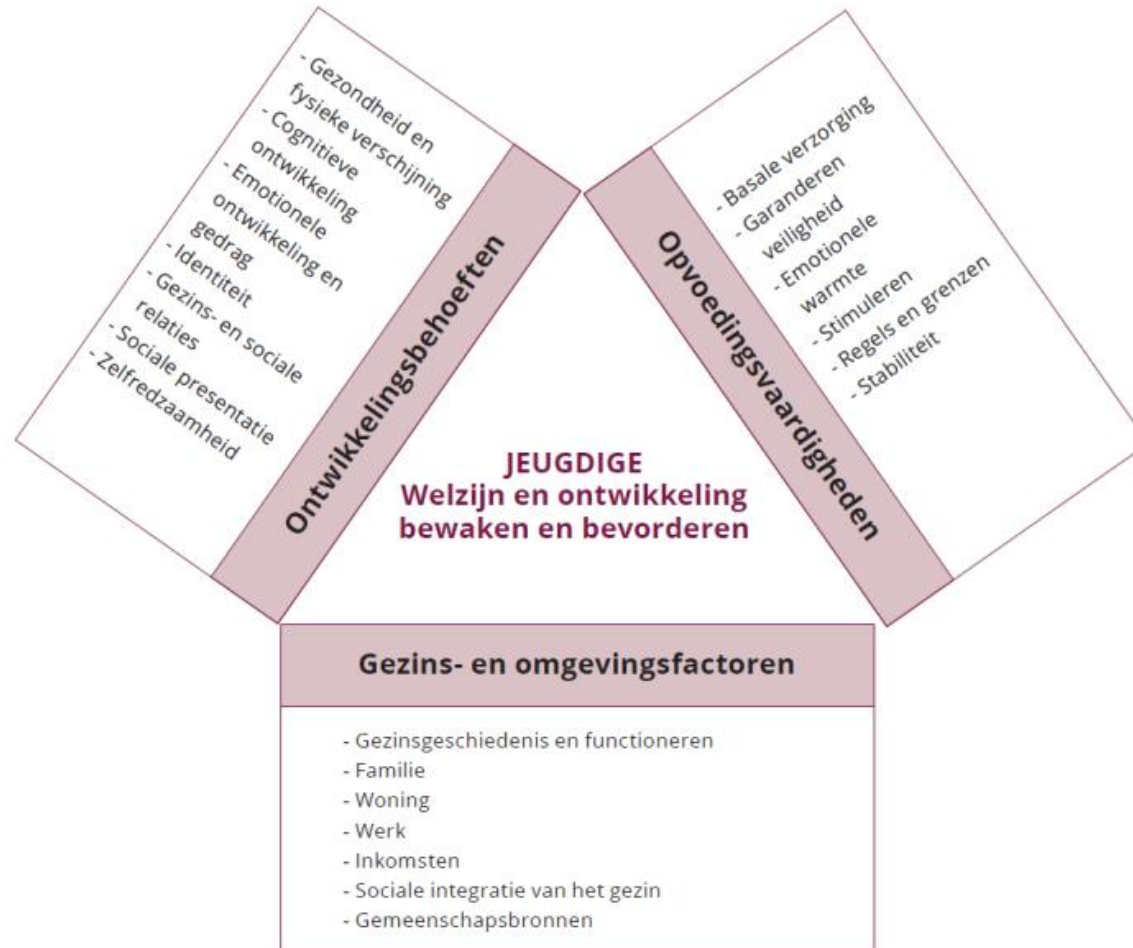
Aansluiten opvoedingsvaardigheden en gezins-en omgevingsfactoren bij ontwikkelingsbehoeften

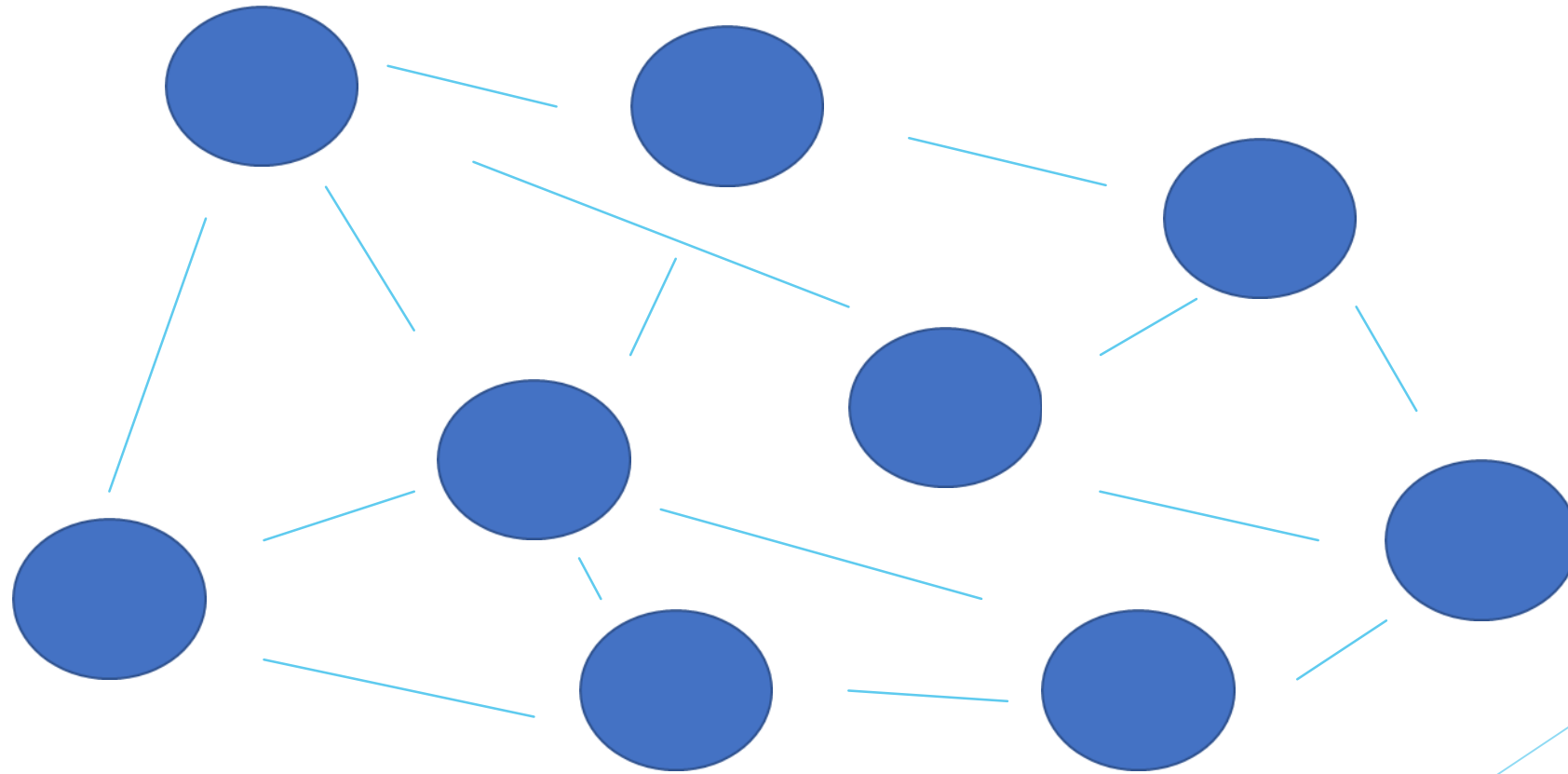
Niet alles is shit!!!

shutterstock.com - 1600917000

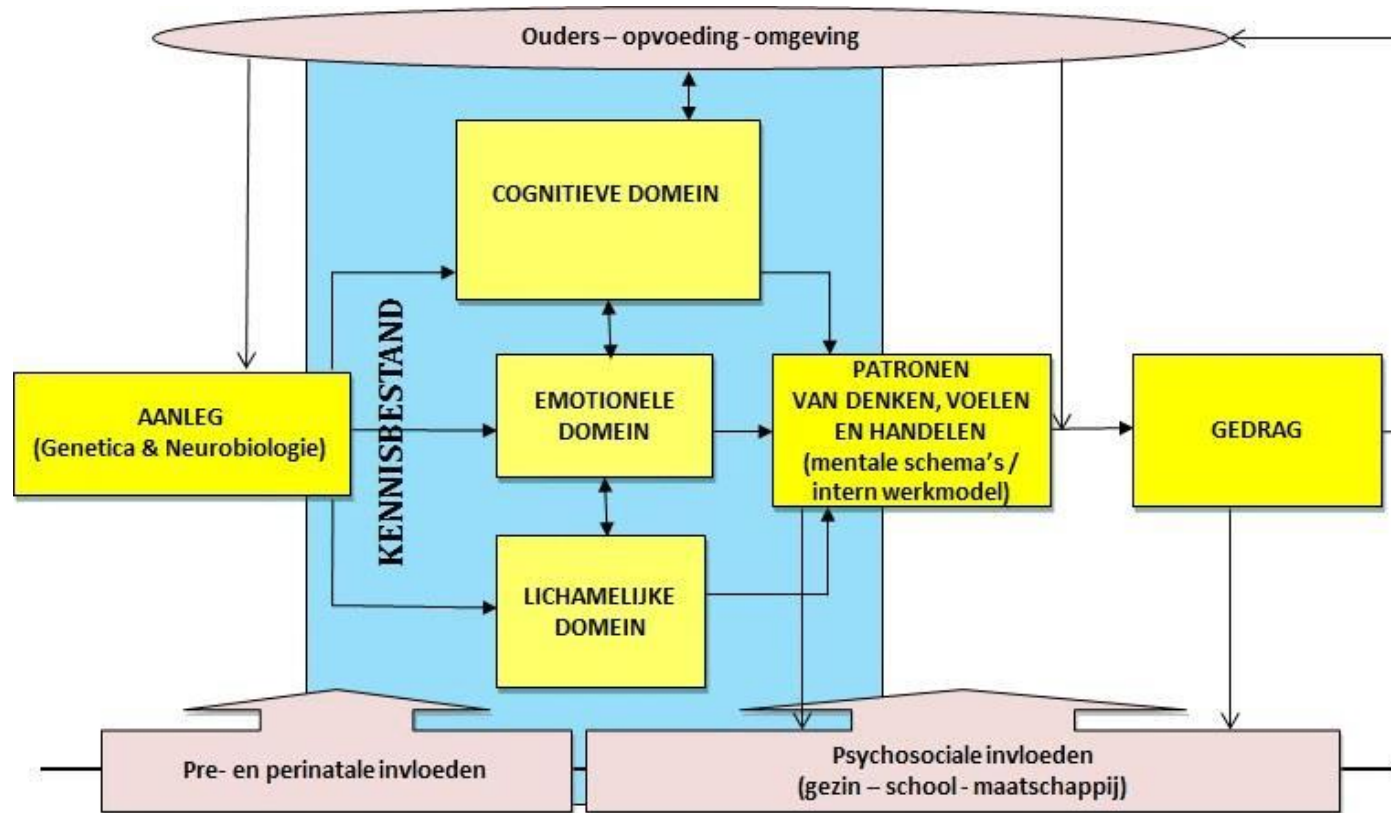
Integratief beeld: samenhang en beïnvloeding

Waarom integratief beeld???

- ▶ Alles hangt met elkaar samen
- ▶ Wijziging één domein heeft invloed op andere domeinen
- ▶ Niet één specifieke geïdentificeerde client
- ▶ Ontschuldigen van de client
- ▶ Oplossingen kunnen worden gevonden in verschillende domeinen
- ▶ Verbinding met sociale netwerk en eigen kracht

Voorbeeld: Transactioneel model

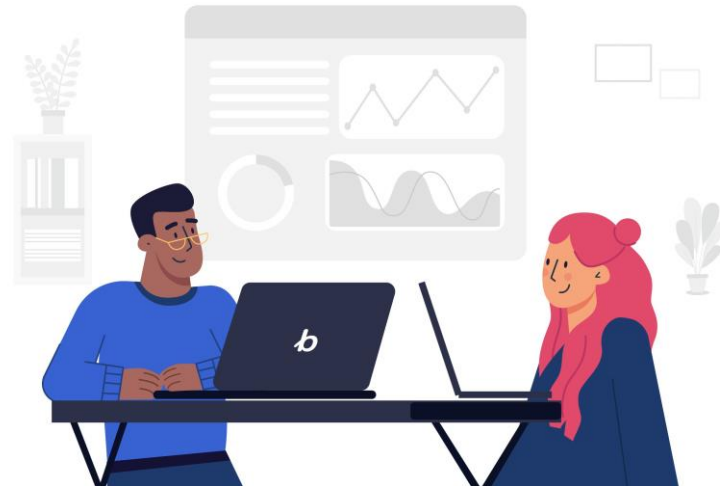

Onderbouwing eigen visie

- ▶ Inzet instrumenten of vragenlijsten (bijv. CBCL, SEV, RiS, RiS-L, ARIJ, CHOP)
- ▶ Neem resultaten hulpverleningsgeschiedenis mee in eigen visie
- ▶ Beschrijf je overwegingen: hoe ben je tot de visie of het besluit gekomen?
- ▶ Verwijs naar of onderbouw aan de hand van literatuur
- ▶ Bespreek of toetsing bij collega's, TRJ, gedragswetenschapper

Clientparticipatie

- ▶ “Plan op tafel” of “Plan achter het bureau”???
- ▶ Beschrijf oplossingen die client zelf heeft aangedragen
- ▶ Beschrijf krachten van het sociale netwerk
- ▶ Discussie: oude koeien laten staan, samenvatten of weghalen???
- ▶ Schrijf vanuit de Positieve Psychologie

Voorbeelden Krachten (Safepath):

Authentiek, Zelf-zorgend, Stressbestendig, Zelf-reflectief, Beheerst, Flexibel, Zelfvertrouwd, Oprecht, Zelfverzekerd, Opmerkzaam, Moedig, Dankbaar, Creatief, Gezond, Vindingrijk, Gebalanceerd, Lichamelijk fit, Stabiel, Speels, Mezelf zijn, Zelfbewust, Geduldig, Spiritueel, Gedisciplineerd, Verantwoordelijk, Evenwichtig, Fantasierijk, Vertrouwenswaardig, Objectief, Onafhankelijk, Empathisch, Gevat, Assertief, Medelevend, Vriendelijk, Geleerd, Grappig, Veerkrachtig, Begripvol, Realistisch, Wijs, Betrouwbaar, Dankbaar naar anderen, Krachtig, Erkentelijk, Rationeel, Zorgzaam, Zelfonderzoekend

Veiligheid

“Uit de ARIJ blijkt dat er sprake is van een hoge score op het dynamische risicoprofiel”.

- ▶ Discussie: Wat zegt dit?
- ▶ Beschrijving en weging veiligheid
- ▶ Ga in gesprek met de client over thema veiligheid en beschrijf dit
- ▶ Beleving van de client: probleeminzicht, probleembesef, veranderingsbereidheid, consensus tussen ouders
- ▶ Benoem ook protectieve factoren
- ▶ Verbinding met doelen en veiligheidsplan

Samenwerking

Discussie: “De samenwerking met ouders verloopt moeizaam”

- ▶ Wat zegt dit?
  - ▶ Wie vindt dat?
  - ▶ Is er contactgroei?
  - ▶ Wat is het verhaal achter de weerstand van de client? (bijv. wat weten we over de eigen socialisatie en hechting van de ouder?)
  - ▶ Periodiek overleg over samenwerking, meta-communicatie, verwachttingsmanagement
- Minder klachten over onbegrip en niet gehoord voelen
- Gebruik bij onderbouwing vrijwillig kader toereikend of niet

Doelen formuleren

Opdracht

Eén deelnemer beeldt het eerste doel van het hulpverleningsplan uit; de andere deelnemers raden welk doel is gesteld

Doelen formuleren: concreet en duidelijk

- Specifieke doelen en middelen voor het unieke kind in een unieke situatie
- Beschrijf concrete voorwaarden of eisen (bij UHP, thuisplaatsing, uitbereiding omgang, schriftelijke aanwijzing)
- Zijn de doelen duidelijk omschreven?
- Doelen of Middelen?
- Zijn de middelen een afgeleide van doelen?
- Weging in ernst en prioritering
- SMART en MAGIE (meetbaar, acceptabel, gecommuniceerd, inspirerend en engagerend)
- <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/gezinnen-met-meervoudige-en-complexe-problemen/plan-doelen-en-volgen-van-hulp/het-stellen-van-doelen/>

→ Reflecteer op doelen in je Hulpverleningsplan

Tot slot:

Welke tips kunnen we elkaar nog geven???

- Wees alert op de aandachtspanne van de client
- Maak afweging wanneer puntsgewijze opsomming en wanneer verbindend of samenhangend verhaal
- Vindt een balans tussen generaliseren en toelichting aan de hand van voorbeelden
- Gebruik korte zinnen (let op komma's en voegwoorden)
- Geen dubbele informatie in rapportage
- Scheiding van bronnen (met name bij hoog-conflict situaties)

Tot slot

- ▶ Vermijdt vakjargon: beschrijf wat er gebeurt (gedrag) of iemand denkt of voelt
- ▶ Ordening: maak gebruik van kopjes (bijv. framework)
- ▶ Maak gebruik van de hulptekst
- ▶ Verzoekschrift: 1. bedreigde kindontwikkeling, 2 Pedagogisch klimaat, 3. vrijwillig kader ontoereikend, 4 noodzaak uithuisplaatsing
- ▶ Controleer zelf spel- en grammaticale fouten

Vragen en leeropbrengst

